

Mõni rida Robert Salongist

Mees, kes oma pilliga toob rõõmu tuhandetele, ei leia rahuldust enesele. Ameerika show-business ei ole õige ala tõsisele muusikamehele.

Pisike farm kusagil metsasopis, väike varjatud paigakene, kus saaks olla veidi eemal inimeste ja maailma rumalusest, ning kasvatada rahus kurke, porgandeid ja lilli — see on unistus, millest ta sageli kõneleb.

— Ja siis võib ka kalu püüda, lihas ta, kui viimati oma unistusest jutustas.

— Miks sa ütled „siis võib ka“?

— Sest siis oleks see leivapoolise pärast ning poleks vahest selline kuritegu, kui ainult spordi pärast... lihas ta mõtlikult.

See tundeline unistaja on meile kõigile üsna tuttav kuju — Robert Salong. Üks selliseid kujusid, kelle sarnaseid tänapäeval pole kerge leida, kuid kellele abil, kui neid olnuks rohkem, võiks maailm olla küll veidi teistsugusema näoga, kui ta seda just on. Ta on püüdnud võidelda, kuid üksinda pole ta seda suutnud. Ning see allajäämine ongi põhjus, miks ta igatseb nüüd nii väga eemale kõigest. Oma metsafarmi.

Kuid tal on ka veel üks teine põgenemistee varuks seatud. Ent sellest allpool...

Sellest saab juba ümmarguselt viis aastat, kui Robert Salong jõudis tagasi siia mandrile, kus ta õieti oma eluteed algaski. Jah, tõsi — Robert Salong on sündinud New Yorgis ning on sellega USA kodanik. Kahtlemata suur üllatus enamikule meist, sest niikaua, kui mäletame, on ta ikka elanud Eestis. See on ka tõsi.

Roberti vanemad, kes olid Eestist just USA-sse välja rännanud, töid oma poja selle kooliealiseks saamisel tagasi vanale kodumaale. et talle võimaldada eestikeelset ja -meelset kasvatus ning nii sircus väikeses Kuressaares sugulaste hoolitsusel hiigellinnas sündin. poisist tõsimeelne eesti mees. Nii tõsimeelne, et

hoolimata USA passist oma taskus, ta on täna üks õige tuliseid Eesti eest võitlejaid.

Tema elukutse pakub talle päevast päeva kümneid ja sadu võimalusi kõnelemiseks Eestist ja kõigest sellest, mida terve maailm peaks teadma. Teda kuulatakse tähelepanelikult.

Montreal on Kanada New York, kus „showbusiness“ omab õige laialdase töövälja ja meie akordeonimeister on esinenud siin lugematuis öölokaalides samuti kui raadios jne., olles praegu montreallastele väga hästi tuntud nimi. Temast on korduvalt kirjutanud kohalikud ajalehed ja ajakirjad. On meeles üks kirjutis temast, kus oli öeldud: „...ta paneb oma akordeoni lausa kõnelema, siis nukrutsema ja samas jälle naerma.“

Kuid õieti me teame juba sellest suurest virtuositeedist, kuna vähe on neid, kes Robert Salongi

poleks kuulnud.

Ja nii tema elu ei ole üllatus.

Kuid üllatus on see, et kunstnik ise peab seda kõike päris tühiseks ja kõrvaliseks ning — igatseb eemale sellest.

„Millest see?“ on küsimus, millega peame oma populaarse pillimehe korraks kinni ja püüame sõbralikus vestluses kuulda temast veidi lähemalt.

Ning siis kuuleme, kui vähe on tarvis puhast, ausat muusikat, et siinses show-business'is end läbi lüüa. Kui palju rohkem on hinnatud muusikariistaga ainult janditamine. kui palju rohkem ollakse valmis maksma klounimängimise eest. Muidugi — sageli on olnud ka silmapilke, mis on pakkunud rahuldust ja headmeelt. Kuid

Sümfooniaorkester?

Võibolla.

Salong on selle muusikariista juures olnud

hoolikalt töös juba õige pikka aega ja ta märgib temale omasel tagasihoidlikul viisil, et „pole enam viga, hakkab minema.“ Talle on suureks eeliseks ja abiks, et ta on varem mänginud viiulit, mistõttu tal on olemas parem poognatehnika, kui kontrabass seda õieti nõuab. Ja põhjalik viiuli tundmine on teinud talle ka kontrabassi positsioonidest arusaamise kergeks.

Küsimusele, kas suur ja kohmakana näiv kontrabass saab pakkuda sellist rahuldust, kui paenduv ja efektiivne akordeon, vastab Robert Salong, et ta kontrabass on talle tõeliseks rahulduseks ja ta armastab seda muusikariista täiel määral.

Et

akordeon pole Robert Salongile olnud kunagi ainuke muusikariist,

selgub, kui ta kõneleb, et peale viiuli on ta Kuressaare güмнаasiumi orkestris mänginud klarnetti, siis sõjaväeorkestris banjot, ja kes on teda näinud näitlejana Helbemäe näidendis „Oleksin laululind!“ see mäletab, et ta mängis seal klaverit. Niisiis mitmekülgsem muusikamees, kui temast üldiselt teatakse. Siis pole seegi mingi eksitus kui ta juuresoleval ülesvõttel hoiab veidi teistsugusemat muusikariista, kui akordeon.

Mõnele inimesele on antud andeid helde käega ja Robert Salong on üks nendest. Näitlejanagi oli ta mees täielikult oma kohal ja koolis oli ta **Eerik Haameri kõrval teine, kelle joonistustööd pandi teistele eeskujuks.**

Et Robert Salongi nimi ühel päeval võib seista õige mitme patenteeritud leiutise taga, on meile vahest ootamatu, temale enesele aga mitte. Talle an töötamine mitmesuguste tehniliste leiutiste kallal suureks hobbyks ja sageli on tal läinud terved ööd märkamatu oma katsetuste juures töötades. Meie poolt oleks taktitu paluda teda jutustada oma leiutistest üksikasjalikumalt enne, kui ta pole neile patenti võtnud. ja jätame selle ala senikauaks tema enda saladuseks.

Aga saladus pole enam see, et Robert Salongil kõige lähemal ajal seisab ees tagasipöördumine **USA-sse,**

kuna selle maa kodanikuna ta allub korraldusele, mis nõuab kõigi Ühendriikide alamate tagasipöördumist oma maale enne eelolevat aas-

— Sest siis oleks see leivapoolise pärast ning poleks vahest selline kuritegu, kui ainult spordi pärast... lisas ta mõtlikult.

See tundeline unistaja on meile kõigile üsna tuttav kuju — Robert Salong. Üks selliseid kujusid, kelle sarnaseid tänapäeval pole kerge leida, kuid kellele abil, kui neid olnuks rohkem, võiks maailm olla küll veidi teistsugusema näoga, kui ta seda just on. Ta on püüdnud võidelda, kuid üksinda pole ta seda suutnud. Ning see alajäämine ongi põhjus, miks ta igatseb nüüd nii väga eemale kõigest. Oma metsafarmi.

Kuid tal on ka veel üks teine põgenemistee varuks seatud. Ent sellest allpool...

Sellest saab juba ümarguselt viis aastat, kui Robert Salong jõudis tagasi siia mandrile, kus ta õieti oma eluteed algaski. Jah, tõsi — Robert Salong on sündinud New Yorgis ning on sellega USA kodanik. Kahtlemata suur üllatus enamikule meist, sest niikaua, kui mäletame, on ta ikka elanud Eestis. See on ka tõsi.

Roberti vanemad, kes olid Eestist just USA-sse välja rännanud, tõid oma poja selle kooliealiseks saamisel tagasi vanale kodumaale. et talle võimaldada eestikeelset ja -meelset kasvatust ning nii sirgus väikeses Kuressaares sugulaste hoolitsusel hiigellinnas sündinud poisist tõsimeelne eesti mees. Nii tõsimeelne, et

hoolimata USA passist oma taskus, ta on täna üks õige tuliseid Eesti eest võitlejaid.

Tema elukitse pakub talle päevast päeva kümneid ja sadu võimalusi kõnelemiseks Eestist ja kõigest sellest, mida terve maailm peaks teadma. Teda kuulatakse tähelepanelikult, sest ta on populaarne.

Nii siis — saabudes viie aasta eest küpse mehena tagasi oma sünnilinnas New Yorki, Robert Salong seisib oma lemmikala — muusikakarjääri ühel õige kõrgel astmel, olles kahel korral võitnud põhjamaade akordeoni meistri tiitli. New York pakkus talle uusi võimalusi, kuid seda omal kombel. Eestis sirgunud ameeriklasele oli see kõik veidi võõras. Kuid ta otsustas ometi jätkata. Abiellumine omaaegse „Vanemuise“ lavajõu Ellen Viksteniga tõi ta Kanadasse — Torontosse ja hiljem

Montreali, kus ta on töötanud nüüd ümmarguselt kolm aastat.

oma akordeoni lausa konelema, siis nukrutsema ja samas jälle naerma...“ Kuid õieti me teame juba sellest suurest virtuositeedist, kuna vähe on neid, kes Robert Salongi

poleks kuulnud.

Ja nii tema elu ei ole üllatus.

Kuid üllatus on see, et kunstnik ise peab seda kõike päris tühiseks ja kõrvaliseks ning — igatseb eemale sellest.

„Millest see?“ on küsimus, millega peame oma populaarse pillimehe korraks kinni ja püüame sõbralikus vestluses kuulda temast veidi lähemalt.

Ning siis kuuleme, kui vähe on tarvis puhast, ausat muusikat, et siinses show-business'is end läbi lüüa. Kui palju rohkem on hinnatud muusikariistaga ainult janditamine. kui palju rohkem ollakse valmis maksma klounimängimise eest. Muidugi — sageli on olnud ka silmapilke, mis on pakkunud rahuldust ja headmeelt. Kuid

kõik kokku on see jätnud siiski pettumuse.

— Mis siis edasi?

Salong tõuseb ja tõstab katte — kontrabassilt.

— See ...?

— Jah see kõlab heatujuline vastus. Ja kohe kuuleme, et see on see teine põgenemistee, millist Salong hoiab varus oma metsafarmi, kurkide ja lillede kõrval.

Ei ole tarvis erilist taiplikkust arusaamises, et see eesmärk on metsafarmi kõrval hoopis tõsisema. Ilma, et kunstnik seda ise küll mainiks, jääb mulje, et siin on eesmärgiks midagi muud, kui uus katse show-businessi pinnal.

akordeoni parem, pögnatenhika, kui kontrabass seda õieti nõuab. Ja põhjalik viiuli tundmine on teinud talle ka kontrabassi positsioonidest arusaamise kergeks.

Küsimusele, kas suur ja kohmakana näiv kontrabass saab pakkuda sellist rahuldust, kui paenduv ja efektiivne akordeon, vastab Robert Salong, et ta kontrabass on talle tõeliseks rahulduseks ja ta armastab seda muusikariista täiel määral.

Et

akordeon pole Robert Salongile olnud kunagi ainuke muusikariist,

selgub, kui ta kõneleb, et peale viiuli on ta Kuressaare gümnaasiumi orkestris mänginud klarnetti, siis sõjaväeorkestris banjot, ja kes on teda näinud näitlejana Helbemäe näidendis „Oleksin laululind!“ see mäletab, et ta mängis seal klaverit. Niisiis mitmekülgsem muusikamees, kui temast üldiselt teatakse. Siis pole seegi mingi eksitus kui ta juuresoleval ülesvõttel hoiab veidi teistsugusemat muusikariista, kui akordeon.

Mõnele inimesele on antud andeid helde käega ja Robert Salong on üks nendest. Näitlejanagi oli ta mees täielikult oma kohal ja koolis oli ta

Eerik Haameri kõrval teine, kelle joonistustööd pandi teistele eeskujuks.

Et Robert Salongi nimi ühel päeval võib seista õige mitme patenteeritud leiutise taga, on meile vahest ootamatu, temale enesele aga mitte. Talle on töötamine mitmesuguste tehniliste leiutiste kallal suureks hobyks ja sageli on tal läinud terved ööd märkamatu oma katsetuste juures töötades. Meie poolt oleks taktitu paluda teda jutustada oma leiutistest üksikasjalikumalt enne, kui ta pole neile patenti võtnud. ja jätame selle ala senikauaks tema enda saladuseks.

Aga saladus pole enam see, et Robert Salongil kõige lähemal ajal **seisab ees tagasipöördumine USA-sse,**

kuna selle maa kodanikuna ta allub korraldusele, mis nõuab kõigi Ühendriikide alamate tagasipöördumist oma maale enne eelolevat aastavahetust, kui soovitakse säilitada USA kodakondsust. Pole põhjust Robert Salongil seda mitte teha. Sest leidub USA-s küllalt rahulikke metsafarme kusagil jõekäärus, kus kellestki segamata kasvatada kurke, porgandeid ja lilli... Ja leidub seal ka selliseid suuri orkestreid, kuhu üks andekas kontrabassimängija võiks ära „põgeneda“, et rahuldust leida.

Kuuldavasti on Robert Salongi uueks peatuspaigaks USA-s Boston. Nii oleks seal edaspidi kaks eesti meest suure pilliga. Ludvig Juht on üks neist.

Jõudu kaasa!

HENN ARVO.